

Adrenalinski turizem in možnosti njegovega razvoja na območju MOC

Raziskovalna naloga

Avtorja:

Aljoša Aleksovski, 1. d-razred

Marija Maslar, 1. d-razred

Mentorici:

Dunja Čurković Peperko, prof.geo.

Nataša Marčič, prof. geo.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2010

Zahvala

Iskreno se zahvaljujema vsem, ki so nama pomagali pri izdelavi raziskovalne naloge. Hvala Urši Dorn in Tanji Čurković za pomoč pri usmerjanju in iskanju idej ter literature, vsem predstavnikom turističnih agencij v Celju, posebej še Maticu Leskošku, direktorju Adrenalinčka, ki nama je bil pravi navdih za raziskovalno delo. V veliko pomoč nama je bila Darja Zabukovec, vodja Sektorja za prostorsko načrtovanje in evropske zadeve na Oddelku za okolje in prostor Mestne občine Celje. Zahvaljujema se tudi gimnazijcem, ki so sodelovali pri izvedbi anket. Najlepša hvala najini razredničarki, Blanki Polutnik, za lektoriranje naloge in Mateju Zdovcu za pomoč pri njenem urejanju. Posebej pa bi se zahvalila najinima mentoricama, Dunji Čurković Peperko in Nataši Marčič.

Povzetek

Adrenalinski turizem je predvsem med mladimi vedno popularnejši, saj si želijo vse zabavnejših, adrenalinsko polnih in nepozabnih doživetij. V zadnjih letih se je začel razvijati tudi pri nas.

V raziskovalni nalogi sva želela raziskati, v kakšni meri je razvit na območju Mestne občine Celje (MOC) in kakšne so možnosti njegovega razvoja v prihodnje. Predvidevala sva, da je, kljub temu, da je na območju Mestne občine Celje razvit raznolik turizem, ponudba adrenalinskih doživetij majhna.

S pomočjo pregleda različne literature in različnih oblik terenskega dela (anketiranja, intervjuvanja, kartiranja in fotografiranja) sva ugotovila, da je adrenalinski turizem zadostno razvit le na območju Celjske koče, vendar za to, kljub privlačnim prospektom in zelo lepi destinaciji, ve le malo ljudi. Po premisleku sva raziskala možnosti za razvoj adrenalinskega turizma še na dveh območjih – ob Šmartinskem jezeru, ki je v zadnjem času doživelo korenite posege v prostor, in na Petričku, ki je bil včasih zelo priljubljena izletniška točka Celjanov, danes pa žalostno propada.

Izdelala sva prospekt, na katerem sva predstavila možne adrenalinske točke v MOC, in predlagala načine, s pomočjo katerih bi lahko mladim (in mladim po srcu) to obliko turizma približala.

Kazalo

Zahvala	II
Povzetek	III
Kazalo.....	1
Kazalo slik.....	2
Kazalo grafov	2
1 Uvod.....	4
1.1 Izbor in cilji raziskovalnega problema	4
1.2 Hipoteze.....	4
1.3 Predstavitev raziskovalnih metod.....	4
2 Lega in omejitve proučevanega območja.....	6
3 Osrednji del	7
3.1 Predstavitev obravnavanih pojmov	7
3.2. Adrenalinski športi	8
3.3 Adrenalinski parki	9
3.4 Turistična ponudba v MOC.....	10
3.4.1 Nastanitveni sektor v MOC.....	11
3.4.2 Gostinstvo v MOC	12
3.4.3 Šport v MOC	13
3.4.4 Prometne povezave MOC z okolico.....	14
3.4.5 Turistične agencije v MOC	14
3.5 Možnosti za razvoj adrenalinskih dejavnosti v MOC	15
3.5.1. Petriček.....	16
3.5.2 Šmartinsko jezero	20
4 Analiza anket.....	27
4.1 SWOT analiza	34
5 Zaključek in razprava	35
6 Viri in literatura	39
7 Priloge	40

Kazalo slik

Slika 1: Karta proučevanega območja; Vir: Gurs Celje, 2010.....	6
Slika 2: Paintball	8
Slika 3: Skakanje z mostu je zelo zabavno	9
Slika 4: Plezalne stene in vrvi na Pohorju.....	10
Slika 5: Adrenalinski park na Pohorju	10
Slika 6: Youth hostel.....	12
Slika 7: Napis vabi	12
Slika 8: Mladinski center Celje	12
Slika 9: Karta prometna infrastrukture v Celju	14
Slika 10: Prenočišča ob reki Soči.....	15
Slika 11: Soteskanje	15
Slika 12: Petriček leži v neposredni bližini Celja.....	16
Slika 13: Nekdanja restavracija na Petričku,.....	16
Slika 14: Igrišče na Petričku,.....	16
Slika 15: Ostanki nekdanje skakalnice.....	17
Slika 16: Na Špici je kajak klub,.....	19
Slika 17: Kajak klub,.....	19
Slika 18: Adrenalinski park.....	19
Slika 19: Šmartinsko jezero.....	20
Slika 20: Na novo zgrajena ograja ter jezero	21
Slika 21: Z vrha skakalnice na Šmartinsko jezero	21
Slika 22: Zorbing.....	23
Slika 23: Karta prometna dostopnost do Celjske koč.....	24
Slika 24: Gorsko kolo na skakalnici.....	25
Slika 25: Adrenalinsko spuščanje po "zajli"	25
Slika 26: Bord park	25

Kazalo grafov

Graf 1- Število anketiranih dijakov	27
Graf 2- Adrenalinski športi	28
Graf 3 - Adrenalinski turizem	28
Graf 4 - Ukvarjanje z adrenalinskimi športi.....	29
Graf 5 - Adrenalinski športi, s katerimi se ukvarjajo dijaki	29
Graf 6- Zakaj so jim adrenalinski športi všeč?.....	30
Graf 7 - Razlogi za slabo razširjenost adrenalinskega turizma na območju Celja	30
Graf 8 - Kaj bi bilo potrebno spremeniti glede slabe razširjenosti adrenalinskega turizma?.....	31
Graf 9- Predlogi.....	31

Graf 10 - Predlogi za mesto adrenalinskega turizma32
Graf 11 - Poletni ali zimski adrenalinski športi.....**Napaka! Zaznamek ni definiran.**

1 Uvod

1.1 Izbor in cilji raziskovalnega problema

Adrenalinski turizem postaja v svetu vse bolj priljubljena oblika sproščanja, zabavanja, druženja in vsega, kar mladi potrebujemo ter radi počnemo. Po obisku adrenalinskega parka na mariborskem Pohorju in »fun park-a« na Rogli sva se vprašala, ali imamo kaj podobnega tudi na območju mestne občine Celje. Ob tem sva dobila zamisel, da bi bilo zanimivo raziskati že obstoječe ter najti nove možnosti za razvoj adrenalinskega turizma na območju Celja.

Postavila sva si naslednje cilje:

- Raziskati možnosti za večjo prepoznavnost MOC med mladimi, s posebnim poudarkom na adrenalinskem turizmu.
- Predlagati možne oblike in destinacije za razvoj adrenalinskega turizma.
- Pripraviti zgibanko, ki bo dosegla čim več ciljne srednješolske populacije.
- Narediti SWOT analizo posameznih predlaganih destinacij .

1.2 Hipoteze

Na začetku raziskovalnega dela sva si zastavila naslednje hipoteze:

- Adrenalinski turizem v MOC ni razvit.
- Mladi si želijo v MOC več adrenalinskih in zabaviščnih ponudb.
- Najbolj so jim všeč zimski adrenalinski športi.
- Želijo si izpopolnjene in zabavnejše ponudbe tudi za druge adrenalinske dejavnosti.
- V MOC malo agencij ponuja adrenalinska doživetja.
- Pri nas je premalo namestitvenih možnosti za potencialne obiskovalce adrenalinskih parkov.

1.3 Predstavitev raziskovalnih metod

Pri raziskovalnem delu sva uporabila naslednje metode dela:

- metodo dela z literaturo,
- analizo statističnih virov,
- intervju,
- anketiranje in analizo ankete ter
- fotografiranje.

Pregledala sva dosegljivo literaturo, ki je na voljo v Osrednji knjižnici v Celju in na spletnih straneh. Največ podatkov sva dobila pri Urši Dorn (Tic Celje), ki nama je dala osnovno literaturo ter razne brošure, ki so nama bile v pomoč.

Statistične podatke sva dobila v literaturi in na spletnih straneh Statističnega urada Slovenije in Mestne občine Celje.

Izvedla sva več intervjujev s predstavniki turističnih agencij, Turističnega društva in MOC Celje.

Izvedla sva anketo med srednješolci, rezultate sva predstavila grafično.

Fotografirala sva možne destinacije, kjer bi bilo po najinem mišljenju smiselno urediti adrenalinske parke.

Na kartah sva označila območja, ki so po najinem mnenju najprimernejša za razvoj adrenalinskega turizma na območju MOC.

2 Lega in omejitve proučevanega območja

Celje leži v jugovzhodnem delu Celjske kotline. Za turiste je privlačno predvsem zaradi kulturno-zgodovinskih znamenitosti. Mestna okolica pa ponuja tudi zelo lepo naravo, ki jo najpogosteje raziskujejo pohodniki. Veliko se jih odpravi na Celjsko kočo, na sprehod proti Šmartinskemu jezeru ali na Anski hrib. Ob sončnih popoldnevih sprehajalci napolnijo tudi park.

Za promocijo turizma skrbi Zavod za kulturne prireditve in turizem Celeia Celje, katerega ustanoviteljica je Mestna občina Celje. V letu 2008 je organizacija postala nosilka regionalne destinacijske organizacije za destinacijo DEŽELA CELJSKA, v kateri sodeluje 22 občin v sklopu 4 subregij: Celjska subregija (Dobrna, Vojnik, Celje, Štore, Laško), Dravinjska subregija (Vitanje, Zreče, Slovenske Konjice), Spodnje Savinjska subregija (Vransko, Braslovče, Tabor, Prebold, Polzela, Žalec) in subregija Kozjansko - Obsotelje (Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek, Dobje, Kozje, Bistrica ob Sotli). (Medmrežje: <http://moc.celje.si/uprava/cgi/MOC.cgi?page=novica&id=952> (1. 3. 2010))

Sprva sva nameravala proučiti možnosti razvoja turizma na celotnem območju, ker pa je preveliko, sva se odločila, da se omejiva na Mestno občino Celje in raziščeva možnost za razvoj adrenalinskega turizma na Celjski koči, Šmartinskem jezeru in Petričku.

Slika 1: Karta proučevanega območja;
Vir: Gurs Celje, 2010

3 Osrednji del

3.1 Predstavitev obravnavanih pojmov

Turizem: je potovanje in bivanje ljudi v drugem kraju, če njihovo bivanje ni namenjeno stalni naselitvi in če ni vezano na njihovo zaposlitev. (Senegačnik, 2002, str. 179).

Turistična destinacija: je integralni turistični proizvod, ki ga turist prepozna, ko načrtuje svoje potovanje ali počitnice, je **potovalni cilj**, ki ga izbere turist.

Integralni turistični proizvod: se določi v določenem geografskem prostoru, ki za turista predstavlja njegov potovalni cilj. Je splet posameznih turističnih storitev, s katerimi turist zadovolji svoje želje in potrebe po potovanju ali počitnicah.

Turistična destinacija je tako geografski prostor, ki ga turist izbere za potovalni cilj. Je **integralni turistični proizvod**, ki ga turist želi kupiti in potrošiti.

Zaradi velike medsebojne odvisnosti turističnih ponudnikov je za zagotavljanje kakovosti in s tem konkurenčnosti turistične destinacije in njenih integralnih turističnih proizvodov potrebno sodelovanje in povezovanje vseh turističnih ponudnikov pri skupnem upravljanju, vodenju in izvajanju temeljnih poslovnih funkcij na ravni turistične destinacije, kar z drugim izrazom imenujemo **management turistične destinacije**. (Management turistične destinacije, priročnik, Ljubljana 2005. str. 5,6,7)

Adrenalinski turizem: je oblika turizma, v kateri človek sprošča svoje potrebe po norosti, zabavi ... Adrenalinski turizem te poživi, saj vsebuje razne nevarne ter nevsakdanje stvari, ki tako ali drugače v človeku sprostijo adrenalin. Je torej vsaka oblika turizma, ki vsebuje šport oz. nek drug način, ob katerem se v udeležencu sprosti adrenalin.

Adrenalin: epinefrin hormon in živčni prenašalec, ki ga izloča nadledvična žleza in ga posreduje pri pretvorbi glikogena v glukozo. Ta proces se imenuje glukoneogeneza in poteka v jetrih in v manjši meri v ledvicah. Priznati je treba, da nam takšen kemični opis ne pove veliko o adrenalinu, ki ga čutimo, in o želji po adrenalinu, ki jo nosimo v sebi. Najbrž lahko prav v človeški psihologiji najdemo razlog, zakaj se ljudje odločajo za adrenalinske športe in ob njegovem sproščanju tako uživajo.

(Medmrežje: http://www.adrenalin.si/files/pdf/revija/adrenalin_116.pdf (1.3.2010))

Adrenalinski športi in ekstremni športi niso povsem enaki.

Ekstremni športi zahtevajo ogromno treninga in so po besedah športnih pedagogov nadgradnja športa (npr. alpinizem nad 3000 m, ultra maratoni, spusti s smučmi z najvišjih vrhov gora ...).

Adrenalinski športi so lahko tudi ekstremni, to pa vseeno ni pravilo. Adrenalinsko je namreč vse, kar v vas zbudi vsaj malo strahu ali v vašem telesu sprosti adrenalin, ekstremni športi pa so še na višjem nivoju. Tako je za nekoga lahko adrenalinsko že plezanje po steni v telovadnici, ki vsekakor ne spada med ekstremne športe, drugemu pa, če se ima za pravega 'adrenalinskega vznesenca' se zdi prav smešno. Toda ljudje smo različni in adrenalin nam po žilah lahko sproži marsikaj. Še boljši primer pa je soteskanje (canyoning). Soteskanje je lahko nezahtevna dejavnost, vanj se recimo lahko spustijo tudi otroci, vendar na krajih in v tehnikah, ki so primerni za njih. Soteskanje postane ekstremni šport, ko je postavljeno bolj zahtevno in v takem primeru se ga otroci ali neizkušeni ljudje vsekakor ne morejo udeležiti. Toda adrenalinski športi so veliko več kot organizirane oblike športov in atrakcij. Največ adrenalina namreč lahko začutimo, če se "na svojo roko" lotimo različnih aktivnosti. Toda adrenalinski niso samo ekstremni športi, adrenalin lahko v nas sprošča marsikaj, na primer že pogovor z neznancem, ki nam je všeč, ali ugovarjanje šefu, ki nas želi prepričati, da smo naredili kaj narobe. Medtem ko eni čutijo adrenalin samo v ekstremnih okoliščinah, ga drugi že ob vsakdanjih opravilih.

Adrenalinski parki so območja, kjer se organizirano izvajajo različne adrenalinske dejavnosti.

3.2. Adrenalinski športi

Mislila sva, da poznavata vse adrenalinske športe, po pregledu dosegljivih virov pa sva ugotovila, da jih je mnogo več. Predstavila bova nekatere najbolj razširjene in najbolj zanimive.

- Soteskanje (canyoning), zanimiva mešanica vodnega in alpskega športa, kjer se udeleženci spuščajo po kanjonih gorskih rek.
- Rafting (vodni šport, v katerem lahko doživimo veliko skupinskih užitkov v velikem rumenem raftu).
- Karting (adrenalinska pomanjšana F1, ki te obnori ob norih vožnjah na dirkališčih).

Slika 2: Paintball

Vir: <http://rawstory.com/blog/wp-content/uploads/2009/05/paintball.jpg> (12. 2. 2010)

Slika 3: Skakanje z mostu je zelo zabavno

Vir: http://media.photobucket.com/image/bungee%20jumping/Kustomdzines/bungee_jumping.jpg

- Bungee jumping (skakanje z mostu, pri katerem te za noge drži lateksna vrv).
- Zorbing (relativno nov šport, v katerem se vrtiš po hribu navzdol v veliki oblazinjeni krogli).
- Jadrarno padalstvo.
- Paintball (nenevarna simulacija vojaškega spopada dveh ekip).
- Downhill (spust z vzpetin po uhojenih pešpoteh z gorskim kolesom).
- Hydrospeed (spuščanje po vodi s posebno oblikovalnim surfom).
- Kajak, kanu.
- Smučanje/bordanje po »half pipe, boxe, kicke« in podobnih napravah za skakanje ter izvajanje trikov.

3.3 Adrenalinski parki

V Sloveniji je adrenalinskih parkov pet. Obiščemo lahko park Maya v Tolminu, adrenalinski park v Bohinju tik ob Bohinjskem jezeru, Športni center Pohorje blizu Maribora, adrenalinski park Ljubelj v osrčju Karavank in adrenalinski park Biosfera, na Ježici. Zanimanje za tovrstne parke v Sloveniji je izredno visoko. Pri podjetju Koren sports, kjer upravljajo tri adrenalinske parke in enega pustolovskega, so namreč samo v dveh poletnih mesecih lanskega leta zabeležili kar 4.500 obiskovalcev.

Parki so različni, odvisno od odločitve lastnika adrenalinskega parka, saj ga lahko vsak po svoje oblikuje. Navadno vsebujejo razne višinske gugalnice, višinske poligone (poligoni, ki so postavljeni na nekakšnih stebrih in te zaradi svoje višine »nabijejo« z adrenalinom), adrenalinska sankališča ...

(Medmrežje: http://www.adrenalin.si/files/pdf/revija/adrenalin_116.pdf, (1. 3. 2010))

Slika 4: Plezalne stene in vrvi na Pohorju

Vir: http://www.sportsgearguide.com/resorts/articles/Slovenia_Maribor/Photos/hi_gh_rope_park.JPG (1. 3. 2010)

Slika 5: Adrenalinski park na Pohorju

Vir: http://www.maribor-pohorje.si/slike/www/upload/Adrenalinski_park3_Slovenia_Slovenija_Maribor_Pohorje_Dusan_Vrban.jpg (5. 3. 2010)

3.4 Turistična ponudba v MOC

MOC je del Celjske regije, ki jo uvrščamo med turistično relativno dobro razvito pokrajino z večstoletno tradicijo, predvsem na področju zdraviliškega turizma, ki predstavlja še danes vodilno turistično ponudbo. Ob naravnih virih (termalne in mineralne vode) so nastajala in se razvijajo središča stacionarnega (zdraviliškega) turizma: Terme Olimia, Rogaška Slatina, Rimske Toplice, Terme Dobrna ... Ob tem se je razvijal tudi zimski, klimatski, wellness, kongresni ali sejmski turizem (Rogla, Golte, Celjska koča Celje).

Celotna regija razpolaga skupaj s 3.087 sobami, v katerih je 7.180 ležišč. V MOC je bilo v letu 2008 zabeleženih 18.186 turistov, ki so zabeležili 35.234 nočitev. Največ gostov po najinem mnenju predstavljajo udeleženci sejmov. MOC je zanimiva za turiste predvsem zaradi Celjskega

sejma, malo jih obišče Celjsko kočo, ostali turisti pa so večinoma enodnevni turisti, ki pridejo na ogled starega mestnega jedra, starega gradu in različnih prireditev. Nastanjeni pa so v enem od bližnjih zdravilišč.

Primerjava obsega, kvalitete, strukture in poslovne uspešnosti turizma celjske regije s podobnimi regijami v soseščini in v drugih evropskih državah kaže, da imamo izrazito veliko pomanjkanje manjših in raznovrstnih turističnih zmogljivosti in ponudb. Ta ugotovitev nakazuje strategijo razvoja turizma v naslednjem obdobju:

Razvoj turističnih središč, zdravilišč, gorsko-turističnih in klimatskih centrov ter razvoj športno-rekreacijskih zmogljivosti (hoteli, igrišča za golf, športne naprave, dvorane, ADRENALINSKI PARKI, prenova zdraviliških jeter; njihovo povezovanje in trženje na podlagi povezovanja naravnih in kulturnih potencialov ...). (Model upravljanja za regionalno destinacijo »Dežela Celjska«, str. 8-10)

3.4.1 Nastanitveni sektor v MOC

Nastanitveni center je dokaj dobro razvit. Imamo pet hotelov (štiri v Celju in enega na Celjski koči), youth hostel ter dijaški dom, ki sta po najinem mnenju za adrenalinski turizem pomembnejša, saj se nama dozdeva, da so ljudje, ki se ukvarjajo z adrenalinskim športom, avanturisti, ki jih razkošje posebej ne zanima. V ta namen se nama zdi primeren tudi kamp, ki pa je žal le v okolici Prebolda.

Youth hostel sva sama tudi obiskala in izvedela, da ima prostora le za osem ljudi (dve dvoposteljni ter eno štiriposteljno sobo). Za hostel so značilni tudi skupni prostori ter skupna kopalnica, ki jih »naš« hostel tudi vsebuje. Cene hostla so različne, predvsem pa je cenejši, če imate člansko izkaznico. Ob imetju le-te je cena hostla od 17-25 evrov na osebo, drugače pa od 19-30. Kmalu pa se bo našemu hostlu Pod gradom pridružil tudi novi youth hostel, ki se bo nahajal nad mladinskim centrom ter bo štel 43 ležišč, kar je za Celje zagotovo dobro. Najbližji kamp je v Preboldu, v Celju ga ni.

Slika 6: Youth hostel
Foto: M. Maslar, marec 2010

Slika 7: Napis vabi
Foto: M. Maslar, marec 2010

Slika 8: Mladinski center Celje
Vir: [http://celjefokus.si\(1.3.1010\)](http://celjefokus.si(1.3.1010))

3.4.2 Gostinstvo v MOC

Gostinstvo je na območju naše občine dobro razvito, vendar predvsem v mestu. Imamo veliko picerij in obratov s hitro prehrano (McDonald's, Kebab, obrati s hitro prehrano v nakupovalnih središčih), ki so med mladimi zelo priljubljeni. Imamo tudi restavracije, ki ponujajo gurmanske užitke za ljubitelje tako dobre domače hrane kot izbranih jedi (npr. Francelj). Tudi naši hoteli imajo izbrano ponudbo (npr. Hotel Evropa). Za pijačo je na voljo več bistrojev (Maximal, Tam ko včeri ..., obnovili so tudi priljubljeno Vrtnico. Po najinem mišljenju primanjkuje prostorov za nočno zabavo, predvsem z živo glasbo, saj je obnovljena le Cassablanca, drugače pa se mladi večinoma zadržujejo v Planetu Tuš in Lokalu, ki se nahaja v središču mesta .

3.4.3 Šport v MOC

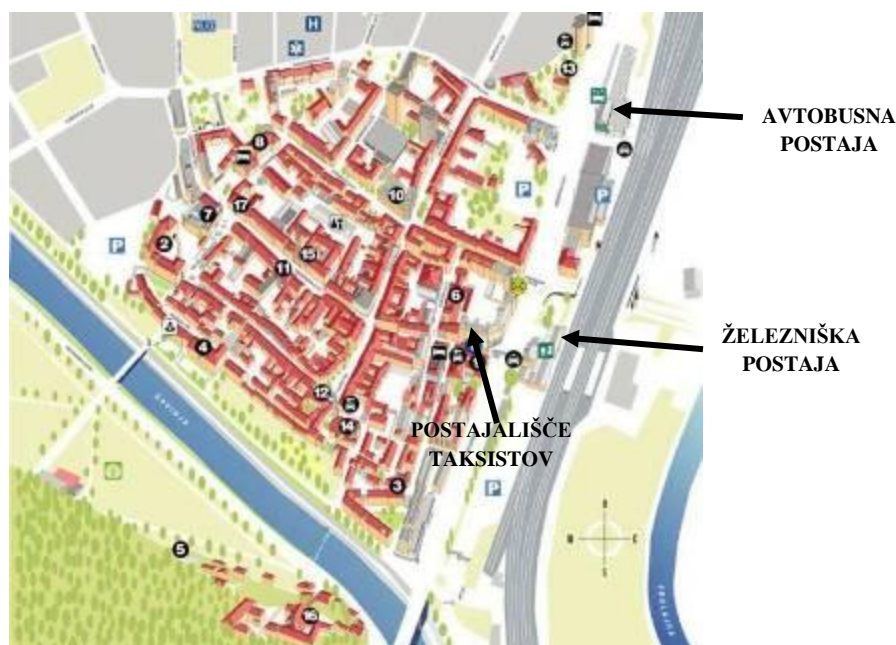
Šport se je v Celju zelo razvil, predvsem v obdobju celjske rokometne »pravljice«, ki je obnorela, lahko bi rekli, celo Slovenijo. Takrat so zgradili novo dvorano Zlatorog, ki je poleg rokometna primerna tudi za druge aktivnosti. Poleg dvorane je zrasel nogometni stadion, Arena Petrol, ki se je od začetka zelo povečal ter dobil še druge dele tribune. Na stadionu je nekaj časa igrala slovenska nogometna reprezentanca. Žal ne igra več, s tem pa je Celje izgubilo veliko priložnost tako v gospodarskem kot turističnem pomenu. Zelo uporaben je tudi stari center Golovec, v katerem potekajo razne šolske tekme. V centru je tudi bazen, v času sejmov pa hale predstavljajo velik sejmski prostor. Zdraviliški turizem je v okolici MOC dobro razvit, saj imamo veliko zdravilišč, npr. na Dobrni, v Laškem in Rogaški Slatini, kar privablja mnogo starejših ljudi. Zgradili so zabaviščni kopalni center, na primer v Aqualuni, ki je priljubljena destinacija mladih, saj se tam lahko spuščajo po mnogo velikih toboganih, v bližini pa je tudi kopališče Terme Olimia, tako da lahko pridejo v radiju 500 m na račun tako mladi kot malo starejši. V Celju prenavljajo tudi odprt Celjski bazen, kjer so že zgradili nove tobogane. V njegovi neposredni bližini, na Špici, pa je tudi center za kajake ter kanuje, kjer lahko trenirajo ter tekmujejo vsi zagnani kajakaši.

Če vsemu temu dodamo še Šmartinsko jezero, na katerem bodo v prihodnosti potekale razne športne igre, ter smučišče na Celjski koči, se vse zdi odlično. Vendar pa se s tem verjetno ne bi strinjali razni mladci, ki se jih drži vzdevek »skejterji«, saj večino svojega prostega časa preživijo na skatu. Na njihovo žalost so odstranili oba skate parka, zato so si primorani pomagati kar sami. V Don Boskovem centru lahko tako vidimo doma narejen skate park, ki je zelo dobro obiskan. Čudi pa, da se veliki skate parki ne vrnejo, saj je bilo zanimanje za ta šport vidno tudi na skate-contestu, ki se je potekal pri Mladinskem centru in kjer smo lahko opazili mnogo mladih tudi iz celjske okolice.

3.4.4 Prometne povezave MOC z okolico

MOC je prometno zelo dobro povezan. Severno od Celja poteka avtocesta »Slovenika«, ki povezuje SV in JZ dele Slovenije. Ob rekah, ki pritekajo v Celjsko kotlino, so speljane cestne povezave, ki nas povezujejo z okolico. Ob samem centru mesta je železniška postaja, z vlakom se v šolo vozijo številni mladi iz območij izven Celja. Železniški prevoz pa se po najinem mnenju povečuje, saj ima vse več mladih prijatelje iz drugih mest po Sloveniji, vlak pa je najcenejše ter najbolj »priročno« prevozno sredstvo za večino mladih. Ob tem ne smemo pozabiti tudi na avtobuse in taksije, ki so med mladimi zelo priljubljeni. Glavna avtobusna postaja leži nasproti hotela Štorman, glavni »bazi« taksistov pa sta pri Planetu Tuš ter pri železniški postaji Celje.

Slika 9: Karta prometna infrastruktura v Celju

Vir: <http://www.celje.si/zemljevid/web-content/media/celje-predelan-storman1.jpg> (1. 3. 2010)

3.4.5 Turistične agencije v MOC

V MOC je veliko turističnih agencij (Relax, Sonček, Palma, Orel, Condor, Kompas ...). V vseh teh agencijah imajo raznoliko ponudbo, vendar pa ob obisku (razen Gardalanda) nisva zasledila niti ene možnosti za počitnice v Sloveniji, ki bi ponujale adrenalinska doživetja. V Celju se prav z adrenalinskim turizmom ukvarja turistična agencija »Adrenalinček«, ki ponuja lastne usluge: adrenalinski turizem ob reki Soči in Balkan freestyle.

Slika 10: Prenočišča ob reki Soči

Vir: http://ejkartica.si/uploads/adrenalincek_canyoning.jpg
(1. 3. 2010)

Slika 11: Soteskanje

Vir: <http://images.google.si/imgres?imgurl=http://2.bp.blogspot.com>
(1. 3. 2010)

Adrenalinček: Matic Leskošek, direktor »Adrenalinčka« nama je povedal, da je idejo za adrenalinski turizem prinesel z usposabljanja, ki se ga je udeležil v ZDA, natančneje v Severni Karolini. Kasneje je obiskoval tudi adrenalinske kampe po Irskem in vse ideje prenesel v Slovenijo, kjer je začel na Soči. Sprva so delovali le kot manjša agencija ter »pobirali« ljudi iz raznih youth hostlov in jim ponudili razne ogledne ture in adrenalinske športe. Leta 2005 so ustvarili tudi prvi ekokamp v Sloveniji, ki se nahaja v Bovcu. Sedaj pa sodelujejo tudi pri projektih na Celjski koči, kjer načrtujejo zorbing ter adrenalinski park.

3.5 Možnosti za razvoj adrenalinskih dejavnosti v MOC

Mislila sva, da je v MOC adrenalinski turizem zelo slabo razvit, vendar so najine raziskave pokazale drugačno sliko. Spraševala sva se, kje bi bilo sploh mogoče začeti razvijati takšno obliko turizma. Po najinem mnenju je ta oblika turizma primernejša za lokacije, ki so malo odmaknjene od mestnega vrveža, v bližini pa mora biti razvita še vsa ostala turistična infrastruktura. Po premisleku in analizi anket sva se odločila za tri možne destinacije, ki bi jih lahko vključili v razvoj adrenalinskega turizma. Odločila sva se za: Petriček, Celjsko kočjo ter Šmartinsko jezero.

3.5.1. Petriček

Petriček leži na desnem bregu reke Savinje v neposredni bližini Celja.. Včasih je bil ta grič priljubljena izletniška točka, saj so bili na njem urejena skakalnica, nogometno in košarkarsko igrišče, trim steza. Organizirali so se orientacijske pohode, za 1. maj so vsi hodili na golaž ... Žal danes vse propada. Naju je obisk prav pretresel. Nekdaj priljubljena izletniška destinacija sameva, okrog igrišča so kupi smeti, gostinski objekt je podrt, pred njim so kupi razbitih steklenic. Žalostno. Obrnila sva se na TIC Celje, natančneje na Uršo Dorn, ki nama je posredovala določene informacije. Ugotovila sva, da je Petriček od denacionalizacije dalje v privatni lasti lastnika, ki živi v tujini. Lastnik pa ne kaže zanimanja za razvoj turizma na tem območju. Zaradi vsega tega ga danes obiskujejo le še redki nostalgiki in narkomani, ki iščejo odmaknjeno zavetje.

Slika 12: Petriček leži v neposredni bližini Celja

Vir: [http://maps.google.com/maps?q=celje+map&rls=com.microsoft:sl&oe=UTF-8&um=1&ie=UTF\(10. 3. 2010\)](http://maps.google.com/maps?q=celje+map&rls=com.microsoft:sl&oe=UTF-8&um=1&ie=UTF(10. 3. 2010))

Slika 13: Nekdanja restavracija na Petričku,
foto: M. Maslar, marec 2010

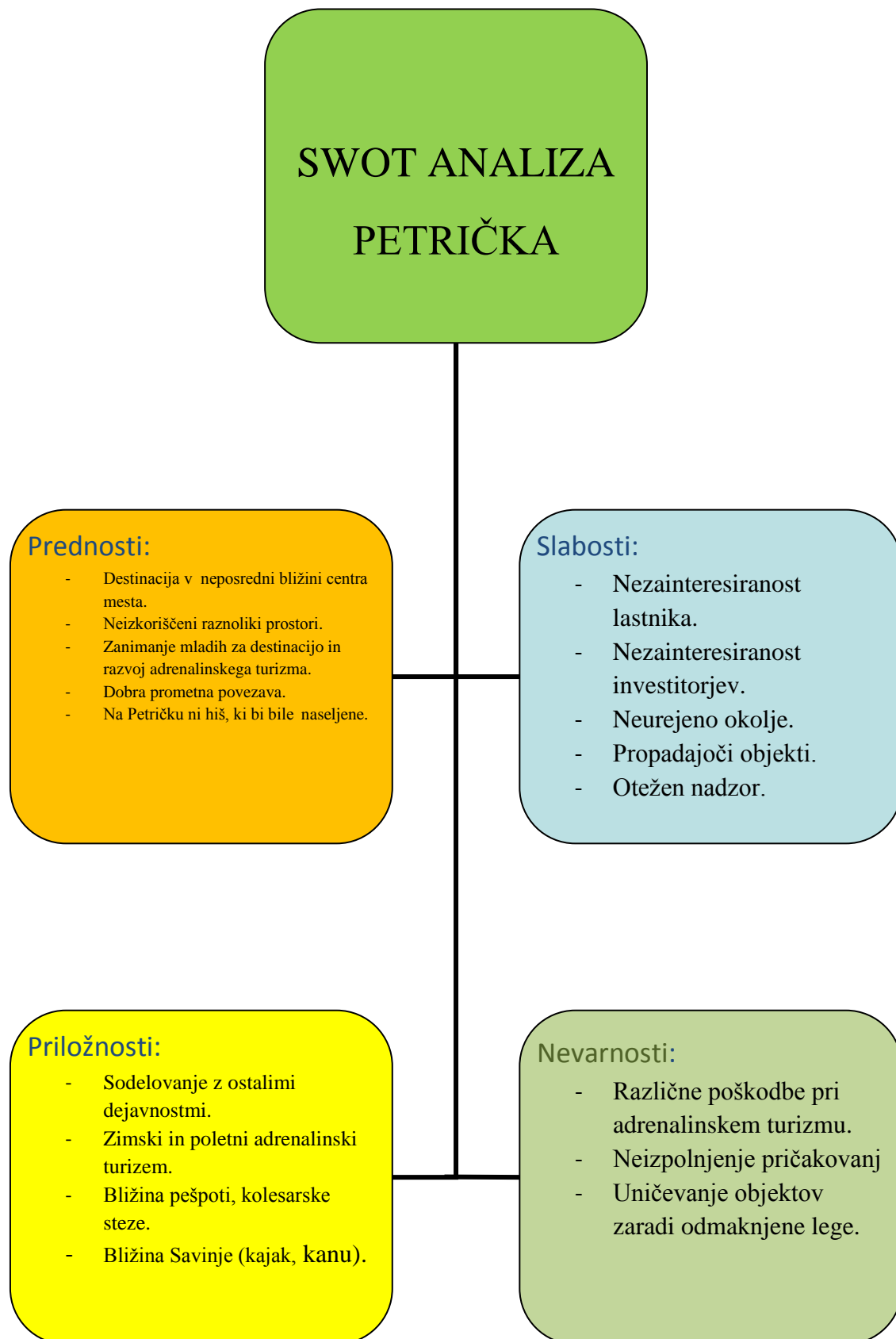

Slika 14: Igrišče na Petričku,
foto: M. Maslar, marec 2010

Slika 15: Ostanki nekdanje skakalnice
foto: M. Maslar, marec 2010

Na oddelku za okolje in prostor MOC so nama povedali, da prostorski plani na tem območju predvidevajo ohranitev rekreacijskih površin, zato upava, da bo šel razvoj res v tej smeri, ob vznožju Petrička je še zaščitena kmetija, ki je del kulturne dediščine. Meniva, da bi samo z obnovitvijo Petrička lahko naredili velik korak za popularizacijo ne samo adrenalinskih športov, ampak tudi drugih, kot so na primer nogomet in ostale igre z žogo, katerih tekmovanja so se na Petričku v preteklosti že dogajala, v gozdu bi lahko ponovno uredili trim stezo. Zaradi primerne prostora pa bi ob zavzetosti lastnika prav gotovo lahko naredili adrenalinski park, podoben tistemu, ki je na Pohorju (višinski poligoni, ...), paintball, skakalnico, na igrišču ali parkirišču pred restavracijo bi lahko uredili skate park. V bližini je tudi reka Savinja, kjer bi se lahko na Špici mladi preizkušali v vodnih spretnostih (kajak, kanu). Možne bi bile tekme jeklenih (iron man), uredili bi lahko skakalnico za BMX-e, možno bi bilo urediti progo za slalom med drevesi in tudi tek med drevesi, predvsem bi pa obudili Petriček. V bližini je tudi bivše strelišče. Vsi ti posegi ne bi preveč obremenili okolja in samega izgleda. Bi bilo pa seveda nujno urediti restavracijo in nekaj sob v nadstropju. Petriček bi povezali s »srčno potjo« in na ta način zaokrožili rabo tega prostora.

**Slika 16: Na Špici je kajak klub,
foto: M. Maslar, marec 2010**

**Slika 17: Kajak klub,
foto: M. Maslar, marec 2010**

Slika 18: Adrenalinski park

Vir: http://www.whistlermountainbike.com/wmb/images/photos/1121_1.jpg (4. 3. 2010)

3.5.2 Šmartinsko jezero

Slika 19: Šmartinsko jezero

Vir: <http://mw2.google.com/mw-panoramio/photos/medium/11817043.jpg> (15. 3. 2010)

Šmartinsko jezero v neposredni bližini Celja je s svojo razgibano obalo in zanimivo okolico privlačna točka, ki jo z vsemi njenimi danostmi in pobudami iz lokalnega okolja razvijamo v celovit in atraktiven turistični produkt. Nastalo je po izgradnji 18,5 metra visoke in 205 metrov dolge pregrade Loče na potoku Koprivnica leta 1970 in meri 113 ha jezerske površine. Poleg svoje prvotne funkcije zadrževalnika visoke vode sta se jezero in njegova okolica z leti spremenila v rekreacijsko, športno in turistično območje, ki je iz leta v leto popularnejše.

S projektom Turistično območje Šmartinsko jezero: Izvedba tematskih poti okoli jezera s premostitvijo jezera, je bila Mestna občina Celje uspešna na prvem javnem razpisu za prednostno usmeritev Regionalni razvojni programi v okviru Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Razvoj regij. Vrednost investicije znaša 2.258.852 EUR, znesek nepovratnih sredstev SVLR pa 1.585.811 EUR. S projektom pešpoti in kolesarske steze od Cerkev sv. Duha do Šmartinskega jezera je Mestna občina Celje pridobila 578.212 EUR nepovratnih sredstev s strani SVRL. Vrednost te investicije je 1.106.687 EUR. Vir: http://moc.celje.si/uprava/cgi/MOC.cgi?page=doc&doc=projekti_jezero (5. 3. 2010)

Napredek na tem območju je viden, saj lahko povsod vidite urejene sprehajalne poti, urejeno okolje. Takoj očara tudi pogled na Jezersko kraljico, ki domuje ob restavraciji. V okolici je tudi Zorbing center, vendar še ne obratuje, tako da si ga nisva uspela ogledati. Žal razpada nekdanja popularna skakalnica, ki so jo zaradi nevarnosti zaprli. Po ogledu sva se obrnila na TIC Celje in se seznanila s spremembami, ki bodo Šmartinsko jezero še obogatile.

Slika 20: Na novo zgrajena ograja ter jezero
foto: M. Maslar, marec 2010

Slika 21: Z vrha skakalnice na Šmartinsko jezero
foto: M. Maslar, marec 2010

3.5.2.1 Glavni cilji razvoja Šmartinskega jezera

- Celje, gospodarsko in turistično mesto, še atraktivnejše.
- Povečanje prepoznavnosti regije z ureditvijo turističnega območja z atraktivnimi turističnimi produkti.
- Optimiranje športnih, rekreacijskih in prostočasnih ponudb za obiskovalce.
- Aktiviranje pobud za kvaliteten turizem.
- Oživitev podeželskega zaledja in uveljavitev kmečkega turizma.
- Upoštevanje obstoječih objektov in prostorov.

Mestna občina Celje je v letu 2004 objavila javni razpis z naslovom "Razvojno-programski načrt turističnega območja Šmartinsko jezero z zaledjem" in pridobila projektno nalogo, ki ponuja celovito rešitev za razvoj turističnih produktov ob jezeru. Predvideva šest okoli jezera razporejenih razvojnih centrov, ki omogočajo in spodbujajo nadaljnji razvoj različnih programov:

1. Pešpoti, tematske poti in kolesarske steze:
 - ureditev krožne pešpoti, vodne poti, steze užitkov, gozdne učne poti.
2. Event center:
 - postavitve stolpa z razgledno ploščadjo in integrirane stene za plezanje, izgradnjo igrišča za kreativno igro otrok, postavitve odra na jezeru, izgradnjo sankaske proge, izgradnjo infrastrukture za različne športne dejavnosti, izgradnjo marine, postavitve vlečnice za smučanje na vodi in razvoj gostinske ponudbe.
3. Javno naravno kopališče:
 - izgradnjo kopališča, ureditev plaže, parkirišč in sanitarij, gostinsko ponudbo in ureditev prostora za kampiranje.
4. Naselje počitniških hiš in hotela:
 - izgradnjo hotela, počitniških hiš, naprav za razne športne dejavnosti, majhno pristanišče, naravno kopališče in razširitev gostinske ponudbe.
5. Igrišče za golf z dvorcem Prešnik:
 - izvedbo igrišča za golf na približno 100 ha zemljišč in prenovo spomenika kulturne dediščine dvorca Prešnik, ki bo s prenovo postal golf center z nastanitvenimi zmogljivostmi, pripadajočo gostinsko ponudbo in prireditvenim prostorom.
6. Kmečki turizem:
 - spodbujanje dodatnih in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in ekološko kmetovanje. Skupaj s Srednjo gostinsko šolo Celje je bil začel projekt kulinarčne ponudbe ob Šmartinskem jezeru.

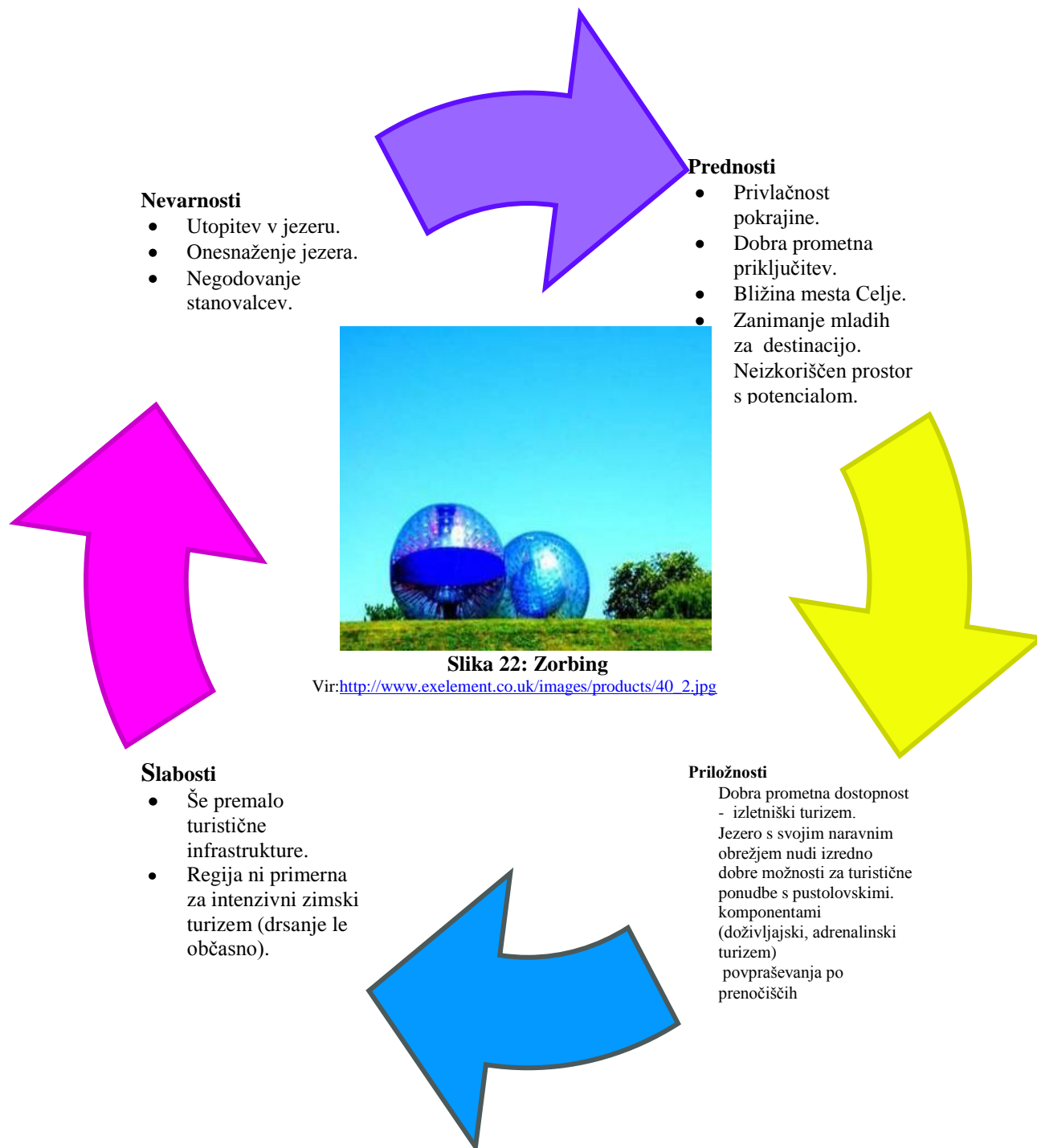
Vir: http://moc.celje.si/uprava/cgi/MOC.cgi?page=doc&doc=projekti_jezero-arh01 (5. 3. 2010)

Na terenu sva ugotovila, da je od vseh načrtovanih dejavnosti na Šmartinskem jezeru zaenkrat urejena le obala in pešpoti.

Predlagala bi ureditev skakalnice, ker je neurejena zelo moteč dejavnik, ureditev manjšega adrenalinskega parka v gozdu in predvsem aktivnosti na vodi (vožnja z malimi jadrnicami optimisti, pedaline, ureditev skakalnic za skoke v vodo, mini otoke...)

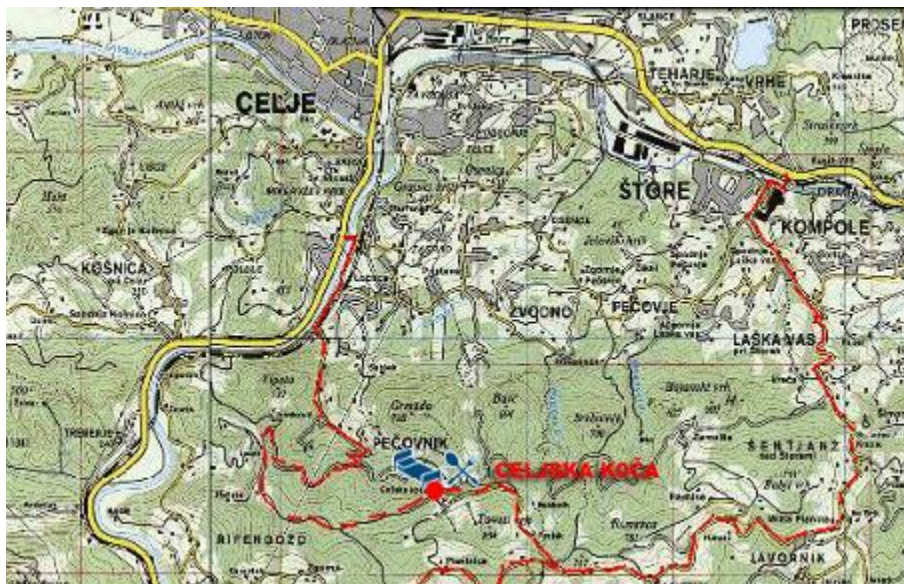

3.5.2.2 Swot analiza za Šmartinsko jezero

3.5.3 Celjska koča

Slika 23: Karta prometna dostopnost do Celjske koče

Vir: <http://www.knjiznicacelje.si/raziskovalne/4200805071.pdf> (1. 3. 2010)

Celjska koča je za območje Celja zelo pomembna turistična točka. Nahaja se le nekaj kilometrov od mesta Celje in je priljubljena predvsem za smučarje, kolesarje, pa tudi pohodnike vseh starosti. Dostop do Celjske koče je možen po več poteh. Na njo lahko pridete po cesti, ki vodi mimo Zagrada, po cesti mimo Štor ter po pešpoteh. Najbolj znane pešpote vodijo čez Pečovnik, Grmado ter Hudičev graben, ki je tudi najbolj avanturistična ter zanimiva, predvsem zaradi vode in divje okolice, po kateri se vzpenjaš. Na Celjski koči se je v zadnjem času zelo razvilo smučanje, bordanje, s tem pa posledično tudi skakanje na raznih »boxih«. Smučarji in bordarji si namreč za povečanje adrenalinskih užitkov radi ustvarijo razne skakalnice, ki bi jih lahko za večjo popularnost ustvarili kar lastniki smučišča sami. Z uvedbo snow parka bi se priljubljenost zagotovo še povečala. Tudi poleti Celjsko kočo obišče mnogo ljudi. Za ta namen so pri koči ustvarili tudi otroške jet sani, bob stezo, paintball in drče, po katerih se lahko spuščáš po pobočju. Vedno bolj priljubljeno pa je tudi spuščanje s kolesi v dolino, tako imenovan »downhill«. V izgradnji pa naj bi bila po besedah Matica Leskoška, direktorja turistične agencije Adrenalinček, zorbing in adrenalinski park, ki bo primeren tudi za mlajše otroke. Po pravici povedano sva mislila, da je Celjska koča še povsem neizkoriščena, vendar sva se ob obisku prepričala, da so bile najine domneve napačne. Ob tem, da imajo zares lepe nastanitvene možnosti, so ob sodelovanju z Adrenalinčkom pripravili tudi veliko novih adrenalinskih stvari. Ob vsem tem sva bila prijetno presenečena, saj z novo ponudbo nisva bila seznanjena.

Predlagala bi **spuščanje po vrvi**, ki bi potekalo od kočice pa vse do Grmade, ter organizirano **plezanje** na stene Grmade, ki je ljudje za ta namen še ne uporabljajo, pa tudi razne skakalnice za gorske kolesarje, ki so na Celjski koči zelo pogosti. **Park za kolesarje** bi lahko ustvarili po ključu kolesarjev na spodnjih slikah. Pozimi bi lahko uredili še **park za borderje**, sploh če bodo smučišče podaljšali v dolino. Na ta način bi se precej izboljšala tudi dostopnost in obiskanost tega centra. Po vsem skupaj torej lahko rečeva, da je Celjska kočica na turističnem področju zelo napredovala, potrebuje le še malo udarnejše reklame za svetlejšo prihodnost.

Slika 24: Gorsko kolo na skakalnici

Vir: <http://placangst.files.wordpress.com/2009/10/r-grega-k-l-chatel-ms-drop8m-x-up-p-nejc-saje.jpg> (5. 3. 2010)

Slika 25: Adrenalinsko spuščanje po "zajli"

Vir: http://mein.salzburg.com/interessen/aktiv_drausen/tipp_Flying_Fox_02.jpg (5. 3. 2010)

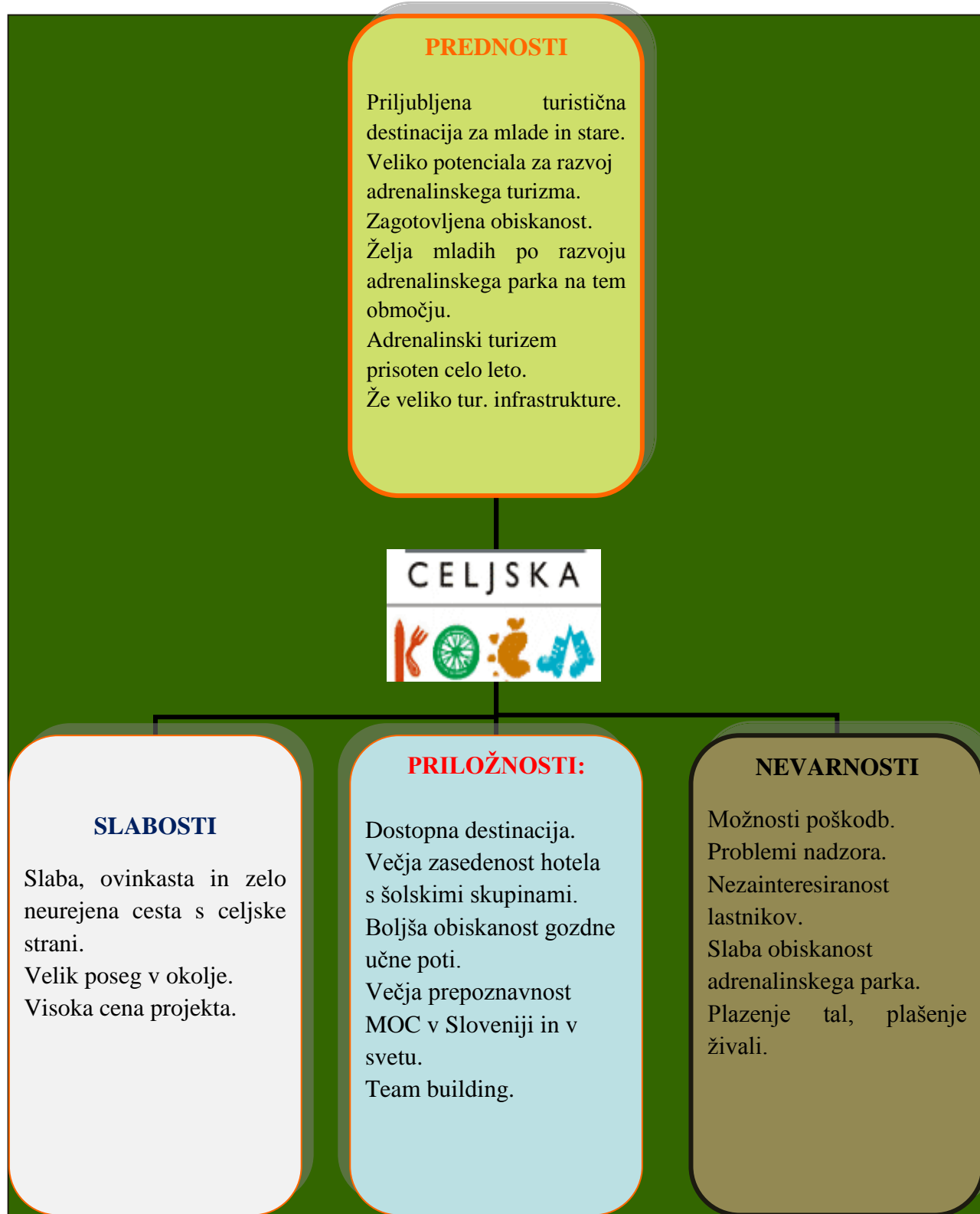

Slika 26: Bord park

Vir: <http://www.tit-o.si/> (5. 3. 2010)

3.5.3.1 SWOT analiza za Celjsko kočo

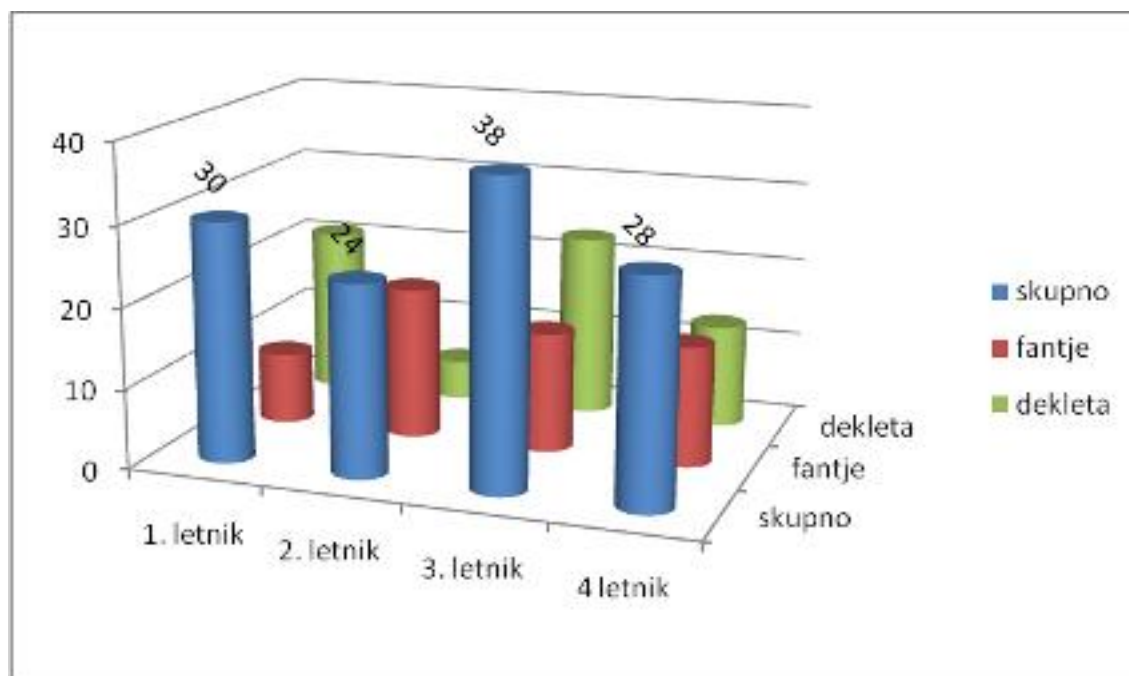

4 Analiza anket

Ker se z adrenalinskimi športi največ ukvarjajo mladi, sva izvedla anketo med gimnazijci. Anketirala sva dijake od 1. do 4. letnika, vseh skupaj je bilo 120. Dvainšestdeset je bilo deklet, osemindeset fantov. Z anketo sva želela ugotoviti, kako mladi poznajo adrenalinske športe, s katerimi se ukvarjajo, kje bi v MOC namestili adrenalinski park ...

- 1. letnik- 30 anketiranih dijakov: ženski spol: 21, moški spol: 9
- 2. letnik- 24 anketiranih dijakov: ženski spol: 5, moški spol: 19
- 3. letnik- 38 anketiranih dijakov: ženski spol: 23, moški spol: 15
- 4. letnik- 28 anketiranih dijakov: ženski spol: 13, moški spol: 15

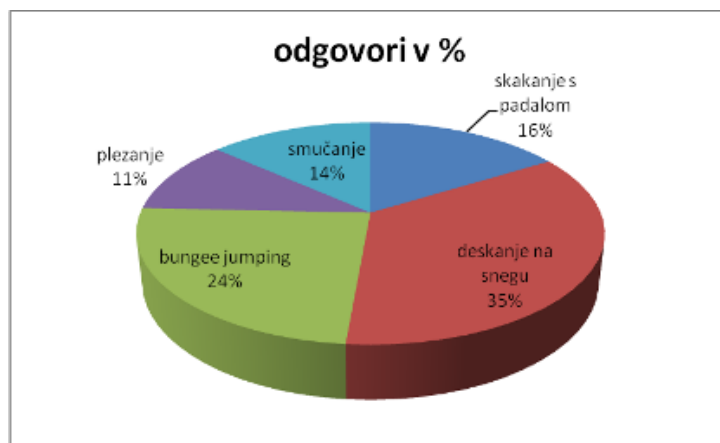

Graf 1- Število anketiranih dijakov

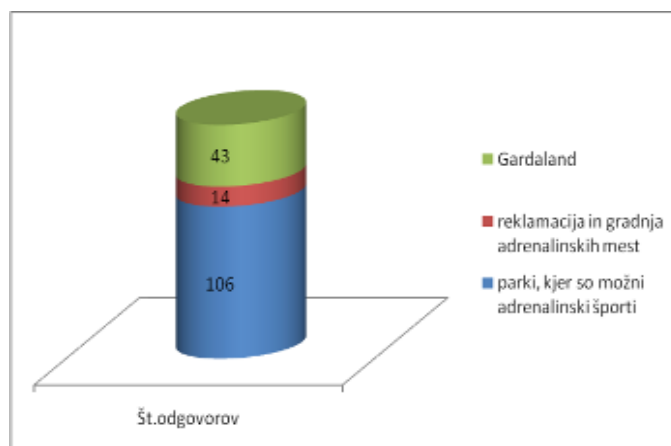
1. Na vprašanje Kaj razumete pod pojmom adrenalinski športi? je 83 dijakov (69,2 %) odgovorilo, da so to nevarni športi, ki te vznemirijo, ti pospešijo utrip in povečajo občutek adrenalina.

37 dijakov (30,8 %) jih je tudi naštel nekaj adrenalinskih športov, in sicer najbolj pogosti so bili:

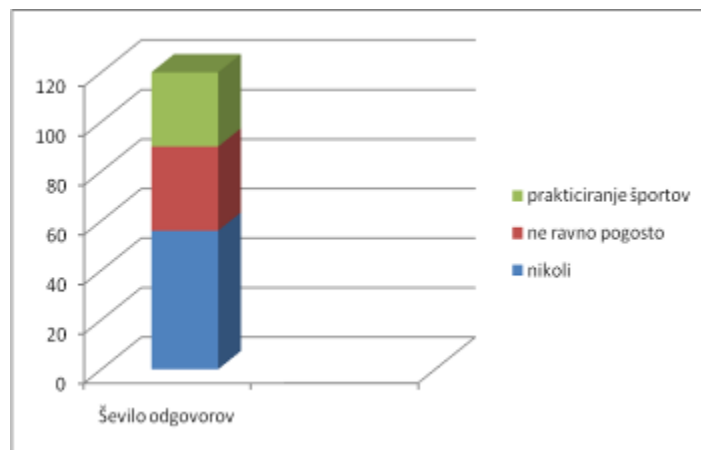
Graf 2- Adrenalinski športi

1.1. Kot adrenalinski turizem so skoraj vsi razumeli parke, kjer so možni adrenalinski športi (106 dijakov oz. 88,3 %), nekateri pa kot reklamiranje in gradnjo mest, ki so najbolj adrenalinska (14 dijakov oz. 11,6 %). Pogosto se je pojavljal tudi Gardaland (43 dijakov oz. 35,8 %)

Graf 3 - Adrenalinski turizem

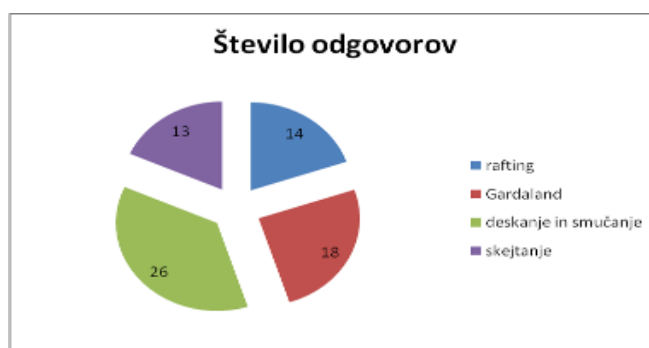
2. Z drugim vprašanje sva preverjala pogostost ukvarjanja z adrenalinskimi športi. Ugotovila sva, da se 56 dijakov (46,6 %) nikoli ne ukvarja z adrenalinskimi športi, 34 dijakov (28,3 %) ne ravno pogosto in da 30 dijakov (25 %) prakticira adrenalinske športe.

Graf 4 - Ukvarjanje z adrenalinskimi športi

3. Na vprašanje, s katerimi adrenalinskimi športi se ukvarjajo in kje, so omenjali: (možnih je bilo več odgovorov)

- rafting: 14 dijakov (46,6 %),
- Gardaland – adrenalinski park: 18 dijakov (60 %),
- deskanje na snegu in smučanje: 26 dijakov (86,6 %) ter
- skejtanje: 13 dijakov (43,3 %).

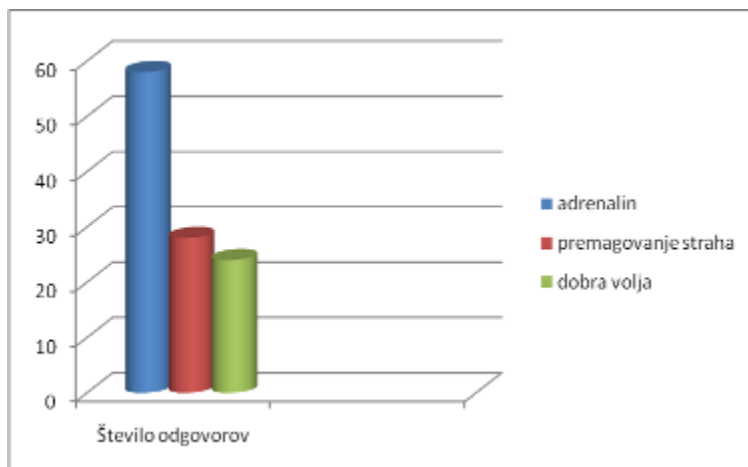

Graf 5 - Adrenalinski športi, s katerimi se ukvarjajo dijaki

Z raftingom se ukvarjajo ob Soči, deskanjem in smučanjem najpogosteje na Rogli ter Celjski koči, parkec za skejtanje si večinoma naredijo sami, ker ustreznega ni nikjer na območju MOC.

4. Pri adrenalinskih športih jim je všeč:

- občutek adrenalina (58 dijakov oz. 48,3 %),
- strah, ki ga na koncu premagajo (28 dijakov oz. 23,3 %),
- po njih so vedno dobre volje, upajo si več (24 dijakov oz. 20 %).

Graf 6- Zakaj so jim adrenalinski športi všeč?

5. Na vprašanje, ali se ljudje več ukvarjajo z adrenalinskimi športi, kot so se v preteklosti, so vsi odgovorili pritrdilno (DA: 120 dijakov oz. 100 %).

6. Ali menite, da so adrenalinski športi razviti na območju MOC? Pri tem vprašanju so bili odgovori zelo podobni, saj so ponovno vsi odgovorili, da adrenalinski športi na širšem območju Celja sploh niso razviti (120 dijakov oz. 100 %).

7. In zakaj ne?

- Premalo ugodnih ponudb (29 dijakov oz. 24,2 %).
- Sploh ni ponudb (57 dijakov oz. 47,5%).

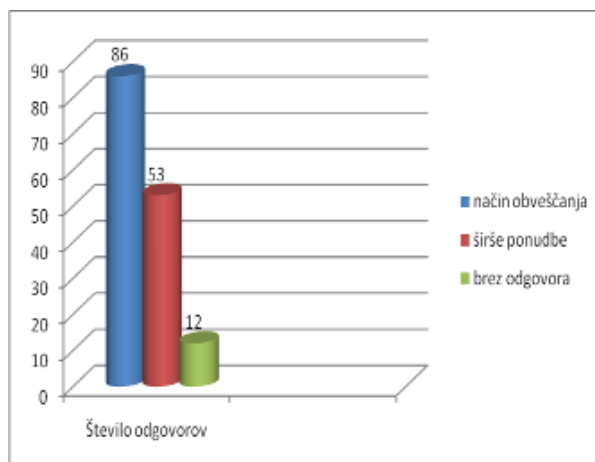
Menijo, da se adrenalinski športi ne tržijo dovolj oz. skoraj nikjer ni slišati za njih, zato se naprej tudi ne zanimajo, čeprav bi zelo radi, da bi se ljudje v agencijah začeli bolj zavzemati za razširitev adrenalinskih športov (42 dijakov oz. 35 %).

Graf 7 - Razlogi za slabo razširjenost adrenalinskega turizma na območju Celja

8. Kaj bi bilo potrebno po vašem mnenju spremeniti glede adrenalinskih športov v MOC? Napisali so, da bi bilo potrebno spremeniti način obveščanja mladih o adrenalinskih športih (86 dijakov). Želijo si (53 dijakov) širše ponudbe, ki bi bile pestrejšje (nov skejt park, večji fun park na Rogli, mogoče kakšen zabaviščni park). Dvanajst dijakov na vprašanje ni odgovorilo.

Graf 8 - Kaj bi bilo potrebno spremeniti glede slabe razširjenosti adrenalinskega turizma?

9. Ali imate kakšen predlog, katere adrenalinske športe bi izvajali na območju MOC?

Najpogostejši predlogi:

- Nujno potreben skate park (43 dijakov).
- Zabaviščni prostor, kjer bi vključili kakšne adrenalinske športe (52 dijakov).
- Bungee jumping (33 dijakov).
- Park z vlakci smrti in podobnimi stvarmi, kot so v Gardalandu (68 dijakov).

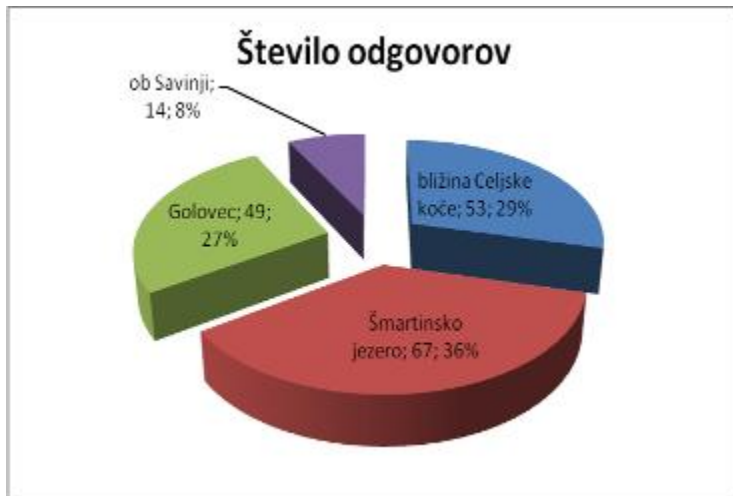

Graf 9- Predlogi

10. Navedite prostor v MOC, ki bi bil po vašem mnenju primeren za izgradnjo adrenalinskega parka.

- V bližini Celjske koč (53 dijakov).
- Ob Šmartinskem jezeru (67 dijakov).
- Golovec (49 dijakov).
- V bližini Savinje, da bi se nekaj naredilo ob visečem mostu, ali pa v parku (14 dijakov).

Graf 10 - Predlogi za mesto adrenalinskega turizma

11. Na vprašanje, ali so jim bolj všeč zimski ali poletni adrenalinski športi, je 43 oz. 36 % dijakov odgovorilo, da so jim bolj všeč poletni, 77 oz. 64 % dijakov pa je izbralo zimske športe.

Graf 11: Poletni ali zimski adrenalinski športi

12. Pri zadnjem vprašanju so morali opisati svoj sanjski adrenalinski park. Na to vprašanje ni odgovorilo 14 dijakov (11,7 %). Sanjski adrenalinski parki naj bi vsebovali plezalne stene, bungee jumping, paintball, vlake smrti, hojo po vrvi in park za rolkanje.

4.1 SWOT analiza

Na podlagi analiz destinacij na območju MOC, ki sva jih predlagala za razvoj adrenalinskega turizma, sva vse skupaj povzela v eno SWOT analizo, ki vsebuje vse povprečne prednosti, slabosti, priložnosti ter nevarnosti razvoja adrenalinskega turizma na območju MOC.

Prednosti:

- Neizkoriščeni raznoliki prostori.
- Gostoljubnost ponudnikov in prebivalcev.
- Kulturno ustvarjanje in sodelovanje z različnimi področji.
- Zanimanje mladih za adrenalinski turizem.
- Bližina mesta Celje.
- Dobra prometna priključitev in povezava.
- Celjski sejmi.

Slabosti:

- Slaba obveščенost prebivalcev o adrenalinskem turizmu in posledično nezanimanje.
- Premalo ponudb.
- Pomanjkanje informacij in raziskav o adrenalinskem turizmu in športih.
- Nezanimanje pristojnih organov in posledično tudi prebivalcev.
- Pomanjkanje financ (premalo investitorjev).

Priložnosti:

- Dostopne destinacije.
- Zimski in poletni adrenalinski turizem ni odvisen od določenega letnega časa.
- Sodelovanje z ostalimi dejavnostmi.
- Izkoristek ljudi, ki prihajajo na Celjske sejme.
- Predstavitev ter reklamiranje parkov na sejmih.

Nevarnosti:

- Neizpolnjeno pričakovanje turistov.
- Nerazumevanje lokalnih skupnosti za razvoj adrenalinske turistične dejavnosti.
- Možnosti poškodb.
- Slaba obiskanost.

5 Zaključek in razprava

Adrenalinski turizem, ki se je v zadnjih letih začel razvijati tudi pri nas, je predvsem med mladimi vsak dan popularnejši, saj si želijo vse zabavnejših in nepozabnih doživetij, polnih adrenalina.

V raziskovalni nalogi sva želela raziskati, v kakšni meri je razvit na območju MOC, in kakšne so možnosti njegovega razvoja v prihodnje. Kljub temu da je na območju Mestne občine Celje razvit raznolik turizem, je ponudba adrenalinskih doživetij majhna.

Na začetku raziskovalnega dela sva obiskala Zavod za kulturne prireditve in turizem Celeia Celje in gospa Urša Dorn nama je povedala, da je ta oblika turizma zelo slabo razvita ter da je nekako najbolj «adrenalinska» Celjska koča. Po njenih informacijah in po analizi anket sva se odločila, da bova raziskala možnosti razvoja še na Šmartinskem jezeru in na Petričku. Ob nedavnem obisku Celjske kočice sva bila zelo presenečena nad njenim razvojem in novo ponudbo v zimskih mesecih. Ugotovila sva, da so v pripravi, nekatere pa že v končni izvedbi, vse dejavnosti, ki sva jih v raziskovalni nalogi predlagala. Kljub sedanjemu pestrejši ponudbi sva se odločila, da dodatno predlagava možne adrenalinske atrakcije. Podobno sva si zamislila uvajanje adrenalinskih dejavnosti za Šmartinsko jezero in Petriček. Po brskanju po različnih dokumentih in literaturi sva ugotovila, da načrti za razvoj adrenalinskih atrakcij na Šmartinskem jezeru obstajajo, ampak le na papirju. Vseeno bi obstoječim dodala svoje ideje. Petriček, kot je bilo omenjeno, je v privatni lasti in zanj posledično nimajo interesa in načrtov za razvoj kakršne koli oblike turizma. Meniva pa, da je Petriček zelo zanimiva destinacija tako za mlade kot za starejše, zato bi bila idealna za razvoj adrenalinskega turizma.

Zanimalo naju je tudi, kakšno mnenje imajo srednješolci o razvejanosti adrenalinskega turizma v MOC, pa tudi o adrenalinskem turizmu na sploh, zato sva med njimi izvedla anketo.

Postavila sva si različne hipoteze.

- Adrenalinski turizem v MOC ni razvit.
- Mladi v MOC si želijo več adrenalinskih in zabaviščnih ponudb.
- Najbolj so jim všeč zimski adrenalinski športi.
- Želijo si izpopolnjene in zabavnejše ponudbe tudi za druge adrenalinske dejavnosti.
- V MOC malo agencij ponuja adrenalinska doživetja.
- Pri nas je premalo namestitvenih možnosti za potencialne obiskovalce adrenalinskih parkov.

V **prvi hipotezi** sva na podlagi lastnih izkušenj predvidevala, da adrenalinski turizem v MOC ni razvit. Na to so naju opozorili tudi pristojni na Zavodu Celeia Celje. Ko pa sva začela raziskovati, sva bila presenečena, ko sva ugotovila, da se je to zimo adrenalinski turizem že začel razvijati,

predvsem na Celjski koči. Pri hotelu so naredili otroške jet sani, bob stezo in drče, po katerih se lahko spuščaja po pobočju. Za poletje načrtujejo izvedbo paintballa. Vedno bolj priljubljeno je spuščanje s kolesi v dolino, tako imenovan »downhill«. V izgradnji pa naj bi bila po besedah Matica Leskoška, direktorja turistične agencije Adrenalinček, tudi zorbing in adrenalinski park, ki bo primeren tudi za mlajše otroke. Na Šmartinskem jezeru so uredili sprehajalne poti in plažo, ostale dejavnosti so pa še nerealizirane. Petriček je popolnoma zapuščen.

Zanimivo je, da so prav vsi dijaki odgovorili, da v MOC adrenalinski turizem ni razvit. Očitno so premalo seznanjeni s ponudbo na območju MOC, a mislija, da je tako zato, ker so to novosti, ki so se realizirale šele v zadnjih tednih. Predvsem bi morali več storiti na področju oglaševanja. Predlagava oglase v mladinskih revijah in na spletnih straneh (Maturant&ka in Facebook), saj bi na ta način dosegli največ ciljne populacije.

Hipotezo lahko zavrneva, ker ni res, da ta oblika turizma ni razvita, čeprav bi lahko bila seveda še boljše.

V **drugi hipotezi** sva predvidevala, da si mladi želijo več adrenalinskih in zabaviščnih ponudb. To **hipotezo lahko v celoti potrdiva**, saj si mladi na območju MOC, po anketah sodeč, želijo večjo in pestrejšo ponudbo. Menijo pa, da je adrenalinski turizem premalo razvit oziroma je nerazvit. Kot najpogostejše predloge izpostavljajo gradnjo zabaviščnega prostora, kjer bi vključili adrenalinske dejavnosti (npr. bungee jumping, vlakci smrti). Za takšno atrakcijo mislija, da Celje nima primerne prostora niti kritične mase obiskovalcev, zato meniva, da izgradnja ne bi bila smiselna. Na drugo mesto postavljajo izgradnjo skate parka, ki bi ga midva najraje umestila na območje Petrička, saj je tam že obstoječe igrišče, ki bi ga morali le prenoviti in povečati ter nanj namestiti naprave za skate ali na območje Celjskega sejma.

V **tretji hipotezi** sva predvidevala, da so mladim najbolj všeč zimski adrenalinski športi. Kar 64 odstotkov dijakov je odgovorilo, da so jim le-ti najbolj všeč, zato lahko **hipotezo potrdiva**. Mislija, da je vzrok temu predvsem velika popularnost bordanja med mladimi. Na smučiščih v Sloveniji, še bolj pa v tujini, je velika ponudba različnih »fun parkov«, kjer skačejo in izvajajo različne vragolije. Mislija, da bi bila ureditev takšnega parka na Celjski koči smiselna, saj je smučišče že urejeno, cene smučarskih kart so nižje kot drugod, poleg tega je smučišče dostopno večji množici mladih.

V **četrti hipotezi** sva predvidevala, da si mladi želijo izpopolnjene in zabavnejše ponudbe tudi za druge adrenalinske dejavnosti; izpostavili so predvsem skate parke in rafting. **Hipotezo lahko potrdiva**.

Peta hipoteza trdi, da v Mestni občini Celje premalo agencij ponuja adrenalinska doživetja. Obiskala sva vse agencije v mestu. Razen agencije Adrenalinček, ki je usmerjena v adrenalinski

turizem, pri ostalih nisva zasledila takšne ponudbe. Izjema je Gardaland v sosednji Italiji, ki je priljubljena točka za zaključne izlete osnovnošolcev in srednješolcev. **Hipotezo potrdiva.**

Pri **šesti hipotezi** sva preverjala število namestitvev v MOC. Čeprav imamo v Celju in njegovi okolici precej hotelov, so ti za mlade precej dragi. Hostel je v Celju trenutno eden in ima prostora le za 8 ljudi, gradijo pa nove prenočitvene zmogljivosti v Mladinskem centru (tam bo prostora za 43 ljudi), poleg tega pa lahko mladi poleti prenočijo v Dijaškem domu. Na Celjski koči imajo v hotelu skupna ležišča, ki so zelo lepo urejena. Na Šmartinskem jezeru namestitvenih možnosti zaenkrat še ni. Lahko ugotoviva, da je v MOC prenočitvenih zmogljivosti dovolj za manjše organizirane skupine. **Hipotezo delno potrdiva.**

Ob zaključku lahko rečeva, da je adrenalinski turizem v Mestni občini Celje, razen na Celjski koči, še v povojih. Njegov razvoj pa nima samo pozitivnih plati. Mladi so za najprimernejšo destinacijo za razvoj adrenalinskega turizma predlagali Šmartinsko jezero. To je v zadnjem letu doživelo temeljito lepотно preobrazbo. Ob hoji po nabrežinah jezera sva začutila predvsem mir in spokojnost. Sliši se ptičje petje. Spraševala sva se, kako bi izgledalo jezero ob vseh možnih aktivnostih. Je to namen? Uničiti naravo? Misliiva, da se mora čim več aktivnosti dogajati v gozdu, da morajo biti res integrirane v okolje ter dobro premišljene. Dobra zamisel se nama zdijo prostori za piknike. Če bi bil v bližini kakšen manjši adrenalinski park, bi bilo še bolj zabavno. Ko sva iskala ideje na medmrežju, sva videla veliko teh parkov, posebej v sosednji Avstriji, ki so zelo lepo vključeni v okolje.

Celjska koča. »Juhu!« sva si rekla, ko sva slišala za dogajanje na Celjski koči, priljubljeni izletniški točki Celjanov. Vendar je podoba okoli hotela vse prej kot idilična. Pobočja nad njim so prepredena z drčami in »bob stezo«, v bližini hotela je gradbišče. Načrtujejo adrenalinski park, ki bo primeren tudi za mlajše otroke, paintball in zorbing. To bi bilo za dopolnitev ponudbe zelo dobro, saj sva ob pogovoru z vodjem hotela izvedela, da je največ gostov iz OŠ, ki hodijo v šolo v naravi. Pomislila sva, da bi lahko začeli ponujati še vedno bolj priljubljeno obliko druženja »team building« različnim slovenskim podjetjem. To bi prineslo hotelu večjo zasedenost čez celo leto. Hotel naju je presenetil v vseh pogledih. Ponudba je odlična, osebje izjemno prijazno, lega in razgled pa sanjska. Želiva si, da bi ostala sanjska tudi okolica. V gozdu je gozdna učna pot, habitat je izjemen. Upava, da pri posegih v prostor ne pozabljajo na okolje. Pohvalni so tudi reklamni prospekti. Na pogled so zelo privlačni, območje pa oglašujejo tudi na sejnih izven naših meja, saj je uresničevanje idej vzela v svoje roke Turistična agencija Adrenalinček, ki se trži po sodobnih turističnih standardih.

Zanimivo je, da so dijaki kot možno destinacijo za razvoj adrenalinskega turizma predlagali tudi Golovec. Po premisleku sva sklenila, da ta ideja sploh ni tako slaba, saj Celjski sejem obišče čez vse leto zelo veliko obiskovalcev. Glede na to, da v prihodnje predvidevajo širitev, bi bilo dobro razmisliti tudi v tej smeri. Naprave za »bungee jumping«, skakalnice in skate park pa tudi ni

težko realizirati. O pozidavi hriba Golovec pa ne velja izgubljati besed, saj je to zelena oaza, ki bi jo morali ohraniti v takšnem stanju.

In na koncu Petriček. Zaradi bližine Celja, a vseeno rahlo odmaknjene lege od vsakdanjega vrveža, se nama zdi najprimernejša točka za razvoj teh dejavnosti. Namembnost je rekreacijska in prostorski plani, razen obstoječih objektov, ne predvidevajo gradnje. To pa je črna pika Celja. Žal so pristojni nemočni, ker je postopek denacionalizacije končan in Petriček v lasti prejšnjih lastnikov, ki pa živijo v tujini. V dobro vseh nas upava, da bo znova postal tisto, kar je v preteklosti že bil - priljubljeno zbirališče Celjanov vseh starosti. Kajti tu so včasih potekale različne akcije: »Pot pod noge, krepimo srce, Vsi na kolo za zdravo telo ...«

Kako bo potekal razvoj v prihodnje? Zelo zanimiva se nama zdi ideja o proučevanju vpliva razvoja adrenalinskega turizma na okolje, vendar bo te vplive moč meriti na območju MOC šele čez nekaj let.

Zaključila bi z znanim rekom, ki velja tudi za adrenalinska doživetja: »Mladost je norost, skače čez potok, kjer je most.«

6 Viri in literatura

- Danijel, T., Rožanc, A. Celjska koča-raziskovalna naloga. 2008.
- Snoj, J. 2009. Poletje in adrenalin v žilah. Ljubljana.(Adrenalin. 2009/116, 5-7)
http://www.adrenalin.si/files/pdf/revija/adrenalin_116.pdf(1.3.2010)
- Horvat, M. 2009. Bodite pogumni. Adrenalinski parki. Ljubljana.(Adrenalin. 2009/116, str. 8-10) http://www.adrenalin.si/files/pdf/revija/adrenalin_116.pdf(1.3.2010)
- Kokol, E. 2009. Canyoning. Adrenalinski parki. Ljubljana.(Adrenalin. 2009/116, str. 15)
http://www.adrenalin.si/files/pdf/revija/adrenalin_116.pdf(1.3.2010)
- Osterc, V., Praprotnik, N., 2009. Strategija razvoja Mestne občine Velenje. Raziskovalna naloga.
http://mladiraziskovalci.scv.si/admin/file/oddane_naloge/1086_378730_2_strategija.pdf(5.3.2010)
)
- Jug, A., 2007. Swot analiza podjetja v turistični dejavnosti. Projektna naloga.
http://www.ediplome.fm-kp.si/Jug_Ales_20070928.pdf(2.5.2010)
- Radić, D., Završnik, M. 2005. Ljubljana. Management turistične destinacije (priročnik)
- Model upravljanja za regionalno destinacijo »Dežela Celjska«. 2009. Zavod za kulturne prireditve in turizem Celeia Celje.
- Adrenalinček –Turistična agencija
[.http://www.adrenalincek.org/turisticna_agencija.php](http://www.adrenalincek.org/turisticna_agencija.php)(5.3.2010)
- Mestna občina Celje: Uspešna promocijska predstavitev Dežele Celjske
<http://moc.celje.si/uprava/cgi/MOC.cgi?page=novica&id=952>(1.3.2010)
- Senegačnik, J.: 2002. Obča geografija sveta. Modrijan. Ljubljana
- GEOS Consulting ZT-GmbH. 2004. Razvojno- programski načrt turističnega območja Šmartinskega jezera z zaledjem. Projektna naloga.
- Celjska koča. <http://www.celjska-koca.si/>(5.3.2010)
- Šmartinsko jezero - projekti
http://moc.celje.si/uprava/cgi/MOC.cgi?page=doc&doc=projekti_jezero (5. 3. 2010)
- Turizem smo ljudje. 2006. Zbornik ob 100- obletnici Turistične zveze Slovenije 1905-2005. Turistična zveza Slovenije. Ljubljana.

7 Priloge

Priloga 1: Anketni list za srednješolce

Priloga 2: Prospekt za večjo popularizacijo adrenalinskih dejavnosti

ANKETA

Lep pozdrav! Sva dijaka 1. letnika in delava raziskovalno nalogo o adrenalinskem turizmu v Mestni občini Celje. Prosimo, da jo izpolnite, saj nama bodo vaši odgovori pomagali pri izdelavi raziskovalne naloge. Anketa je anonimna, rezultate bova uporabila zgolj v raziskovalne namene. Že vnaprej se vama zahvaljujema za sodelovanje.

Spol:

Ž M

Letnik:

1. 2. 3. 4.

Vprašanja:

1. Kaj razumete pod pojmom adrenalinski športi in kaj pod pojmom adrenalinski turizem?

Adrenalinski športi: _____

Adrenalinski turizem: _____

2. Ali se ukvarjate z adrenalinskimi športi?

- a) da
- b) ne ravno pogosto
- c) ne

3. Če se, napišite s katerimi in kje?

4. Kaj vam je všeč pri adrenalinskih športih?

5. Ali mislite, da se danes ljudje več ukvarjajo z adrenalinskimi športi kot v preteklosti?

- a) Da
- b) Ne

6. Ali menite da so adrenalinski športi dovolj razviti na širšem območju Celja?
 - a) Da
 - b) Ne
 - c) Ne vem
7. Utemeljite svoj odgovor?
8. Kaj bi bilo potrebno po vašem mnenju spremeniti glede adrenalinskih športov v MOC?
9. Ali imate kakšen predlog, katere adrenalinske športe bi izvajali na območju MOC?
10. Navedite prostor v MOC, ki bi bil po vašem mnenju primeren za izgradnjo adrenalinskega parka.
11. Ali so vam bolj všeč zimski ali poletni adrenalinski športi?
 - a) zimski
 - b) poletni
12. Kaj vse bi vseboval vaš adrenalinski park?

Hvala za sodelovanje!

Viri fotografij za prospekt:

1. Celje: http://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipediija:Izbrane_slike/Predlogi/Slika:Celje_-_pogled_z_gradu.JPG (10.3.2010)
2. Adrenalinska hoja po zraku: http://images.google.si/imgres?imgurl=http://www.slovakia.travel/Photo/data/Images/DetailSize/0/adrenalin-02_OND.jpg.jpeg&imgrefurl=http://www.slovakia.travel/Photo/Album/Detail.aspx%3F1%3D2%26idf%3D91&usg (10.3.2010)
3. Šmartinsko jezero: http://images.google.si/imgres?imgurl=http://www.panoramio.com/photos/original/7670040.jpg&imgrefurl=http://www.panoramio.com/photo/7670040&usg=__tPDNwKPyrU5UgdXXotMNFr- (10.3.2010)
4. Zorbing: http://images.google.si/imgres?imgurl=http://www.bobzyeruncle.com/a_zorb-733232.jpg&imgrefurl=http://www.bobzyeruncle.com/archives/2009_03.html&usg=__Nn_I5glPUCwzRZc_jPsdPuOnbs=&h=864&w=576&sz=124&hl=sl&start=8&um=1&itbs=1&tbnid=Bllo2tI6zrtzAM:&tbnh=145&tbnw=97&prev=/images%3Fq%3Dzorbing%26um%3D1%26hl%3Dsl%26sa%3DN%26rls%3Dcom.microsoft:sl%26tbs%3Disch:1 (10.3.2010)
5. Optimisti: http://images.google.si/imgres?imgurl=http://www.slovenia.info/pictures%255Cprogram%255C1%255C2005%255CRegata_Optimist_za_pokal_MOV_KVSV_67207.JPG&imgrefurl=http://www.slovenia.info/si/vodni-sporti/Klub-vodnih-%25C5%25A1portov-Velenje.htm%3Fvodni_sporti%3D2261%26lng%3D1&usg=__TzOgrvf56Ps7gj1yP5haHrMnVjw=&h=1712&w=2288&sz=1818&hl=sl&start=71&um=1&itbs=1&tbnid=XhdzqD-qHPEP5M:&tbnh=112&tbnw=150&prev=/images%3Fq%3Doptimisti%2Bjadrnice%26start%3D60%26um%3D1%26hl%3Dsl%26sa%3DN%26rls%3Dcom.microsoft:sl%26ndsp%3D20%26tbs%3Disch:1 (10.3.2010)
6. Paintball: http://images.google.si/imgres?imgurl=http://rawstory.com/blog/wp-content/uploads/2009/05/paintball.jpg&imgrefurl=http://rawstory.com/blog/2009/05/germany-plans-national-weapons-registry-biometric-gun-controls/&usg=__Bg7NT6FMYHauqkXmP7tyF6ztMIY=&h=504&w=672&sz=137&hl=sl&start=15&um=1&itbs=1&tbnid=jw35gW6b_wPmFM:&tbnh=104&tbnw=138&prev=/images%3Fq%3Dpaintball%26um%3D1%26hl%3Dsl%26sa%3DN%26rls%3Dcom.microsoft:sl%26tbs%3Disch:1 (10.3.2010)
7. Adrenalinski park: http://mein.salzburg.com/interessen/aktiv_draussen/P1010110.JPG (10.3.2010)
8. Smučanje na vodi: http://www.adventuresportsholidays.com/images/uploaded/Multi-Activity_23769_1.jpg (10.3.2010)

9. Plezanje po stenah: http://www.adventuresportsholidays.com/images/uploaded/Multi-Activity%20Adventure_4626_2.jpg (10.3.2010)
10. Adrenalinsko sankališče: http://www.pohorje.org/de/mariborsko-pohorje-sommer/imagelib/large/PohorJET%2FAdrenalinsko_sankalisce_PohorJET2.jpg(1.3.2010)
11. Tit: <http://www.tit-o.si/>(5. 3. 2010)
12. Skakalnica za kolesa: http://www.whistlermountainbike.com/wmb/images/photos/1121_1.jp (5.3.2010)
13. Plezalne stene: http://www.sportsgearguide.com/resorts/articles/Slovenia_Maribor/Photos/high_rope_park.JPG (
14. Kaja kanu: http://images.google.si/imgres?imgurl=http://foto.ksk.si/main.php/d/300253-6/2009-08-22-Slalom_Kajak_in_Kanu.jpg&imgrefurl=http://foto.ksk.si/main.php%3Fg2_page%3D61&usq=2rX6Eud5ykIRjciYlrb3W2l8I=&h=167&w=250&sz=13&hl=sl&start=3&um=1&itbs=1&tbnid=4zs6dXSLATyt-M:&tbnh=74&tbnw=111&prev=/images%3Fq%3Dkajak%2Bkanu%2Bslalom%26um%3D1%26hl%3Dsl%26sa%3DN%26rls%3Dcom.microsoft:sl%26ndsp%3D20%26tbs%3Disch:1(10.3.2010)
15. Skate: http://images.google.si/imgres?imgurl=http://www.city.burnaby.bc.ca/_shared/assets/Facilities_-_Confederation_Skate_Park_-_Large3291.jpg&imgrefurl=http://www.city.burnaby.bc.ca/cityhall/departments/departments_parks/rcrtn/prsrc_fclts/Outdoor/Confederation_Skate_Park.html&usq=oxlVyyDR0KsNV9Kjzq9GwDYZ8OY=&h=375&w=500&sz=94&hl=sl&start=68&um=1&itbs=1&tbnid=6WPt_xmwb4JzrM:&tbnh=98&tbnw=130&prev=/images%3Fq%3Dskate%2Bpark%26start%3D60%26um%3D1%26hl%3Dsl%26sa%3DN%26rls%3Dcom.microsoft:sl%26ndsp%3D20%26tbs%3Disch:1(1.3.2010)
16. Skakalnica: http://www.whistlermountainbike.com/wmb/images/photos/1121_1.jpg(4. 3. 2010)
17. **Skakalnica 1.** http://images.google.si/imgres?imgurl=http://krajji.eu/PICTURES/korosko_savinjska/veleenje_z_okolico/veleenje/juzni_del/IMG_1695_veleenje_skakalnica.jpg&imgrefurl=http://krajji.eu/slovenija/veleenje_juzni_del/photos/slo&usq=eGL3Ce2nFDUFjWOqF-4f5IpwJqA=&h=436&w=328&sz=33&hl=sl&start=1&um=1&itbs=1&tbnid=I2gqW_Uj2X4kbM:&tbnh=126&tbnw=95&prev=/images%3Fq%3Dskakalnica%26um%3D1%26hl%3Dsl%26sa%3DN%26rls%3Dcom.microsoft:sl%26tbs%3Disch:1(5.3.2010)